
Förgiftade signaler

Förgiftade signaler, platser och saker

En signal är det som talar om för hästen när den kan utföra ett beteende. Signalen kan nästan vara vadsomhelst: visuell, verbal, något ur miljön eller taktill. "Prtt" är en vanlig verbal signal för stanna eller stå stilla till exempel. Att presentera en target kan vara signalen för hästen att interagera med targeten.

En förgiftad signal uppstår när hästen associerar något obehagligt med signalen. Då kommer hästen att antingen tveka att utföra beteendet, inte utföra det alls eller utföra det med spänning och oönskade känslsystem aktiverade.

När Anne fick hennes häst Stjärnan så visade hon tydligt att tryck i grimman var något väldigt jobbigt. Hon kunde frysa fast, börja backa och till och med stegra när Anne la ett litet tryck i grimman. Hon tyckte det var stressande att stå uppbunden och kunde då börja väva. Under flera år har Anne nu jobbat med detta och under perioder har hon inte kunnat ha grimma på Stjärnan överhuvudtaget. Efter mycket motbetingning och tålamod stoppar hon nu villigt ner huvudet i grimman i hagen och låter sig ledas utan problem. Anne kan dock fortfarande inte använda mer tryck i grimman, då påminner det för mycket om det gamla. Istället använder hon target i sådana situationer och det fungerar mycket bättre.

Vad hästen tycker är obehagligt är individuellt. Det måste inte alltid vara något smärtsamt utan det kan även vara att bli klappad på huvudet eller att en människa går bakom. Men de flesta

---

problem med förgiftade signaler uppstår när vi använder oss av eskalerande tryck. Betingningen som sker för att få hästen mer känslig och undvika ett större tryck, innebär också att vi förgiftar det första trycket som signal.

Med hjälp av motbetingning kan vi förbättra associationen till en signal, men i extrema fall så kommer det bli en lång och jobbig process. Då är det bättre att välja en helt ny signal istället och helt undvika den förgiftade signalen.

Det behöver inte alltid vara just signaler som är förgiftade, utan det kan även specifika platser, objekt eller vissa människor. Hur känner din häst när den ser en transport? När den ska gå in i paddocken, när du kommer med sadeln eller när en gubbe med keps kommer och ska sko?

Joanna hade en häst på träning där det visade sig att allt var förgiftat. Att vara på ridbanan, att bli ledd, att bli riden, skänkeln, tyglarna och alla hjälper du kan tänka dig, han kunde gå från glad och motiverad till fastfrusen och nästan apatisk. Om han hade möjlighet så tog han in grimskäftet eller tygeln i munnen och tuggade på det som ett stereotypiskt beteende.

Desto mer en försökte driva desto mer stod hästen still, gick bakåt eller snurrade runt. Tyglarna ville han slita ur händerna så om han väl gick framåt fanns det inte heller någon tygelsignal för stopp. Denna häst hade inte varit med om mer än en vanlig inridning, och vanlig ridning så gott som ägarna hann med och förmådde innan han slutade att gå helt och hållet.

Hästen hade av naturen egentligen mycket lekluft, men i samband med människor måste vi anta att detta bestraffats i de fall det kommit fram. De första två veckorna var det svårt att få något annat än skritt eller energilös grisepass, samtidigt som han lätt blev uppspelt och frustrerad efter godisen.

Fundera därför över din hästs möjliga förgiftade signaler och platser, såsom paddocken eller boxen, vilka kan vara anledningen till varför hästen agerar på ett oönskat vis, antingen genom att agera, eller inte agera alls. Det är därför av stor vikt att hitta en plats att träna på där hästen känner sig trygg och bekväm och där den är mottaglig för ert nya utforskande i träningen!